

Overzicht van de veelgestelde vragen tijdens het webinar voor ouderenzorg, geestelijke gezondheidszorg & ziekenhuizen rond opleidingstrajecten tot zorgkundige en logistiek assistent in de zorg

22/9/2022

Deel I: beroepskwalificaties en onderwijshervorming secundair onderwijs

1) Wat is het verschil tussen CVO en SYNTRA?

Een centrum voor volwassenenonderwijs valt onder het ministerie van onderwijs. Het CVO is een school voor volwassenen waar je les kan volgen vanaf 18 jaar (of 16 voor de taalopleidingen). In een CVO werken ze met modules. Dat is een soepel systeem: je kan modules apart volgen en hiervoor deelattesten behalen. Als je alle modules succesvol hebt afgelegd, krijg je je certificaat of diploma. Er zijn in het volwassenenonderwijs geen traditionele examens zoals in het secundair onderwijs, maar permanente evaluatie en toetsen. Ook de organisatie van het CVO is anders: lessen kunnen overdag, 's avonds of in het weekend georganiseerd worden. De opleiding kan starten in september en in januari. CVO's bieden onder ander beroepskwalificerende trajecten aan, maar bvb. ook taalopleidingen of andere opleidingen.

SYNTRA-opleidingen zijn opleidingen die vallen onder het ministerie van economie, niet van onderwijs. Een opleiding bij SYNTRA richt zich dan ook vooral op het aanleren van beroepscompetenties en ondernemerschap, zodat je snel werk vindt en/of je eigen zaak kan starten. SYNTRA mag ook beroepskwalificerende trajecten aanbieden & is ook een speler binnen duaal leren voor het secundair onderwijs.

2) Wat is het verschil tussen certificaat, diploma, getuigschrift en beroepskwalificatie?

Beroepskwalificatie:

Je hebt aangetoond dat je alle competenties van een beroep hebt verworven (zij het door opleiding, EVC traject of onderwijs). Dan ontvang je een bewijs van beroepskwalificatie.

Dit is niet hetzelfde als een onderwijskwalificatie: dit is ruimer: geef weer wat je moet kennen en kunnen om verdere studies aan te vatten, te functioneren in onze maatschappij of een bepaald beroep uit te oefenen. Een onderwijskwalificatie kan je enkel verwerven via onderwijs en staat dus gelijk aan het behalen van een diploma.

Diploma:

Een diploma van het secundair onderwijs (en dus onderwijskwalificatie) behaal je als je geslaagd bent voor het laatste jaar van de 3^e graad. Ook binnen het volwassenenonderwijs kan je een diploma ontvangen voor het secundair volwassenenonderwijs als je slaagt op je Algemene aanvullende vorming (en/of in combinatie met een diplomagerichte beroepsopleiding). Daarnaast krijg je na het behalen van een hogere beroepsopleiding ook een diploma (van gegradueerde) en na een bacheloropleiding dat van bachelor.

Certificaat:

Een certificaat behaal je na een opleiding Se-N-Se. Ook in een CVO behaal je op het einde van je opleiding een certificaat. Voor elke module waarvoor je slaagt ontvang je een deelcertificaat.

Getuigschrift:

Op het einde van je 1^e & 2^e graad van het secundair onderwijs behaal je een getuigschrift. Daarnaast zijn er bijvoorbeeld ook aparte getuigschriften om een eigen zaak te kunnen beginnen. Ook daarvoor dien je een getuigschrift bedrijfsbeheer behaald te hebben.

3) Welke garantie is er dat scholen secundair onderwijs Basiszorg en ondersteuning de voorbereiding basiscompetenties verzorgende/zorgkundige en kinderbegeleider moeten aanbieden in 3e graad SO. Ze moeten immers enkel BKD huishoudkunde en logistiek medewerker behalen. Bestaat het risico niet dat het accent vooral komt te liggen op huishoudkunde en logistiek medewerker?

Het gaat over de studierichting basiszorg en ondersteuning. Er zijn afspraken gemaakt met vertegenwoordigers van de sector & onderwijs over hoe we de leerlijn kunnen doortrekken naar de Beroepsgerichte Se-N-Se. We hebben op basis van alle bovenliggende beroepskwalificaties in de Beroepsgerichte Se-N-Se (verzorgende, zorgkundige, kinderbegeleider baby's en peuters en kinderbegeleider schoolgaande kinderen) gekeken welke competenties we al uit die beroepskwalificaties

kunnen laten 'indalen' en meenemen binnen die studierichting 'basiszorg en ondersteuning'. Daardoor zullen die leerlingen uit 'basiszorg en ondersteuning' niet enkel de beroepskwalificaties huishoudhulp en logistiek assistent in de zorg behalen maar toch ook al worden voorbereid die Beroepsgerichte Se-N-Se opleiding die nadien volgt. Het accent zal sowieso ook op logistiek assistent in de zorg en huishoudhulp liggen omdat die beroepskwalificaties deel uit te maken van die studierichting maar er is zeker ook oog voor 'bovenliggende' competenties die leerlingen al voorbereiden verder studeren op doorstromen. Men is zich er zeer van bewust dat zowel sector als onderwijs willen dat leerlingen zo goed mogelijk kunnen doorstromen naar zorgkundige en dit is eigenlijk een manier is om die brug vlotter te leggen.

De onderwijsverstrekkers nemen de afspraken over deze 'indalende' competenties mee in hun leerplannen waar de scholen zich op baseren voor hun lessen. De extra competenties uit de BK's verzorgende/zorgkundige/kinderbegeleider zouden dus in principe steeds meegenomen moeten worden in de 3de graad basiszorg en ondersteuning.

4) Op welke doelgroep richt zich de opleiding 'persoonsbegeleider'? Want ik hoorde net dat de focus enkel nog baby-peuter-kind is. Waar komen de andere groepen zoals personen met een handicap, ouderen, ... in de opleiding?

Op dit moment bestaat er binnen TSO inderdaad nog een opleiding Jeugd en gehandicaptenzorg. Deze zal in de toekomst niet meer worden aangeboden binnen de derde graad. Wel zal je vanuit de studierichting 'Opvoeding en Begeleiding' (waar de focus ligt op begeleiden) ook kunnen doorstromen naar een beroepsgerichte Se-N-Se Persoonsbegeleider. Binnen die studierichting Opvoeding en begeleiding komt er sowieso ook een luik rond 'orthopedagogische methoden en technieken' en zullen leerlingen met verschillende doelgroepen in aanraking komen. Leerlingen binnen Opvoeding en begeleiding met interesse in persoonsbegeleider zullen ook tijdens de stage binnen deze settings hun competenties kunnen inoefenen. Op die manier wordt er ook weer geprobeerd een brug te maken tussen opvoeding en begeleiding en de beroepsgerichte Se-N-Se Persoonsbegeleider.

5) Kunnen leerlingen uit een ander domein instromen in de SE-n-SE verzorgende/zorgkundige. Welke BKD's moeten ze dan behalen in Se-n-Se.

Leerlingen moeten in principe een diploma uit hetzelfde studiegebied hebben om te kunnen instromen in een SE-N-SE-opleiding. Mits toestemming van de klassenraad kan het ook gaan over een diploma uit een ander studiegebied. Zonder diploma kan in theorie ook nog, maar dan moet je slagen voor een voorafgaandelijke test opgesteld door de klassenraad en toestemming krijgen van de klassenraad. Al deze voorwaarden moeten in functie van de uitrol van de Se-N-Se opleidingen nog worden besproken en afgestemd. <https://onderwijs.vlaanderen.be/secundair-na-secundair#toelatingsvoorwaarden>

6) Is het dan de bedoeling dat in de stages het luikje persoonsverzorging pas in het Se-n-Se-jaar aan bod komt?

Dat is inderdaad de bedoeling. Bij het afspraken van die indalende competenties (zie vraag 1) is er gekeken naar competenties die voortbouwen op logistiek assistent en huishoudhulp. Alles wat verpleegkundige handelingen en persoonsverzorging is, zit meestal binnen de meer complexe handelingen, en die situeren zich binnen het Se-N-Se jaar.

7) Dus geen stages meer in 5e en 6e jaar?

Wel nog steeds stages, maar voor de BK's logistiek assistent en huishoudhulp (en ev. medewerker kamerdienst). Binnen de opleiding basiszorg en ondersteuning zullen er ook al een beperkt aantal 'indalende' competenties uit de BK's kinderbegeleider, verzorgende en zorgkundige ingeoefend kunnen worden tijdens de stages. (zie vraag 1)

8) Niet alle secundaire scholen zullen voor de dubbele finaliteit gezondheidszorg kiezen en het is enkel deze finaliteit die een erkenning als zorgkundige zal opleveren?

Binnen dubbele finaliteit is dit inderdaad zo, maar deze scholen kunnen daarnaast ook een Beroepsgerichte Se-N-Se verzorgende/zorgkundige aanbieden in de arbeidsmarktfinaliteit. Ook daar kan je de Beroepskwalificaties van verzorgende en zorgkundige behalen. Dit is dus gelijkaardig aan de situatie nu (ook pas diploma zorgkundige na 7^e jaar)

Aanvullend daarop: de inschatting vanuit onderwijs is dat leerlingen uit dubbele finaliteit waarschijnlijk zullen doorstromen naar hoger onderwijs, maar dat valt nog te bekijken in de realiteit. Ik denk dat je er inderdaad wel van bewust moet zijn dat leerlingen uit dubbele finaliteit veel minder praktijkervaring zullen hebben opgedaan als verzorgende/zorgkundige en dat ze dus ook naar inwerktraject toe meer ondersteuning op de werkplek zullen nodig hebben bij aanvang (gezien die beperkte praktijkervaring).

Deel II: duaal leren in het secundair onderwijs

1) Waarom wordt er altijd gesproken van verzorgende/zorgkundige. Omvatten de BK van de zorgkundige de BK van de verzorgende niet?

Er zijn op dit ogenblik nog twee beroepskwalificaties dus er is echt nog een specifieke beroepskwalificatie verzorgende en een beroepskwalificatie zorgkundigen. Leerlingen die in het secundair onderwijs zitten kunnen beide beroepskwalificaties behalen binnen de studierichting. Ook inhoudelijk is er overlap tussen beide beroepskwalificaties. Bij zorgkundige komen de verpleegkundige handelingen er dan nog bij. Onderwijs heeft beslist om beide profielen te koppelen aan het duale traject binnen het secundair onderwijs, dus zowel verzorgende als zorgkundige.

2) Er wordt gesproken over 20u werkplekleren bij duaal leren, moeten die leerlingen dan 20u aanwezig zijn?

Dat klopt. Een leerling die een duaal traject volgt zal met jou als werkgever een leercontract afsluiten. Dat is eigenlijk een voltijdse overeenkomst. Dus stel dat iemand bij jou 38u werk voltijds werkt, dan zal die leerling een overeenkomst van 38u afsluiten. Van die 38u moeten ze minimum 20u op de werkplek aanwezig zijn. Minimum, dus dat betekent dat dit een beetje afhangt van de situatie van de leerling. Als die leerling zijn diploma secundair onderwijs nog niet behaald heeft, dan zal die vermoedelijk 16u per week op school zijn en dan 22u bij iemand op de werkvloer. Iemand die zijn diploma al behaald heeft kan tot 30u per week bij jou aanwezig zijn en dan 8u op school. Het bedrag van de leervergoeding blijft altijd hetzelfde, ongeacht of die leerling 20, 22 of 30 u op de werkvloer aanwezig is.

3) Wie financiert de begeleidingspremie en de tussenkomst? Waar kan je die aanvragen?

Er is een onderscheid tussen premies van de Vlaamse overheid (die worden dus gefinancierd door de Vlaamse overheid). Die kan je bekomen via de dienst Mentorkorting.

Daarnaast voorzien de respectievelijke vormingsfondsen van de social profit ook begeleidingspremie voor private organisaties. Werkgevers die jongeren opleiden via duaal leren wordt dan gevraagd om de overeenkomst te registreren en op basis daarvan schrijft het fonds je dan aan om een premie te bekomen. Alle info hierover vind je hier:

<https://www.vivosocialprofit.org/welke-subsidies-zijn-er-als-ik-jongeren-opleid-op-de-werkvloer?>

4) Is dit enkel voor de openbare WZC? Of is dit ook voor de openbare ziekenhuizen?

Duaal leren kan zowel voor openbare woonzorgcentra als voor openbare ziekenhuizen. Aangezien de woonzorgcentra onder Vlaamse wetgeving vallen zijn hier middelen vrijgemaakt ikv de VIA akkoorden om ondersteuningspremie te bieden. Hier vind je meer info: <https://www.diverscity.be/thema-s/duaal-leren/ondersteuningspremie-duaal-leren-schooljaar-2022-2023>

Openbare ziekenhuizen zijn federaal gefinancierd.

5) Wij hebben een publiek revalidatieziekenhuis - dus onderworpen aan de Vlaamse regelgeving. Hiervoor kunnen we dan wel incentives ontvangen?

De Vlaamse premies en kortingen kan je zeker krijgen, maar of je recht hebt op specifieke ondersteuning moet je navragen bij Diverscity (jan.creten@diverscity.be)

6) Kan iemand die reeds een diploma ASO heeft instappen in duaal leren?

Ja dat is zeker mogelijk

7) Ligt die leeftijdsgrens vast of kunnen scholen ook beslissen om +25-jarigen toe te laten in duale opleidingen of Se-N-Se?

Binnen het secundair onderwijs mag de duale leerling in principe niet ouder zijn dan 25 jaar, voor de duale opleiding verzorgende/zorgkundige moet de leerling ook zijn 2de jaar van de 3de graad behaald hebben en zal hij/zij in de praktijk dus 18 jaar zijn of worden. Het volwassenenonderwijs biedt voor oudere leerlingen wel wat opties.

8) Mogen woonzorgcentra nog verzorgenden aannemen, of enkel zorgkundigen?

U kan als voorziening een verzorgende aannemen maar de inzetbaarheid en financiering is niet dezelfde als voor de functie zorgkundige.

Deel III: volwassenenonderwijs, duaal leren in volwassenenonderwijs, beroepsopleiding en EVC

1) Bij volwassenenonderwijs en vrijstellingen zorgkundige: staat er een maximum termijn op behaalde eerdere zorgopleidingen om in aanmerking te komen voor vrijstelling?

Niet ouder dan 10 jaar, maar het zal ook afhangen van de werkervaring. Die kan ook in rekening worden gebracht voor vrijstellingen.

2) Bij duaal volwassenenonderwijs: kan dit via VDAB en is de uitkering dan combineerbaar met een leervergoeding?

Ja, een combinatie is mogelijk omdat daar ook de grenzen wat hoger liggen omdat het gaat om een knelpuntberoep. Aanvullend: Niet enkel werkzoekenden kunnen vanuit VDAB gratis opleiding genieten in een CVO. Ook deeltijds werkenden (18j. zijn en min. 13u/w tot max.32u/w werken) kunnen in aanmerking komen voor gratis opleiding in een CVO.

3) ODO-statuut: is dit een overeenkomst met vier (student, CVO, VDAB, werkplaats) of drie partijen? En moet dit voltijds zijn of kan dit minder zijn (20 u per week op de werkplek en 1 dag opleiding)?

VDAB is geen partij in de overeenkomst duaal leren. Dit is een apart contract. Dus in principe zijn het drie partijen: student, werkplek en school.

Het ODO-statuut moet niet voltijds zijn, het moet gaan over minstens 20u werkplekuren op de werkvloer, maar het zal altijd de les en werkplekcomponent moeten omvatten. Dus afhankelijk van de lescomponent kan dit nog oplopen tot 28u. afhankelijk van de CVO's die de opleiding aanbieden, zit je voor een voltijds traject aan 35 uur. Maar het is dus wel meer dan 20u, maar niet altijd voltijds. Voor alle duidelijkheid, dit gaat over ODO-statuut. Je hebt ook een gewone ODO waar de duur volledig is vrijgelaten. Hier kan je het volledig zelf bepalen, hier kan het traject volledig op maat van de cursist gemaakt worden, daar wordt het aantal uren volledig vrijgelaten.

Aanvulling vanuit CVO: Je hebt ook een overeenkomst voor minder dan 20u op de werkplek binnen het volwassenenonderwijs.